

Huvudman

Stiftelsen Pauliskolan
info@pauliskolan.se
org. nr. 843002-1918

Beslut

Datum 2026-10-05
Dnr SI 2026:5748
Sida **1 (10)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Pauliskolan i Helsingborgs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Pauliskolan att senast den **5 februari 2027** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande konfessionella inslag i utbildningen. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Stiftelsen Pauliskolan inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Stiftelsen Pauliskolan ska vidta följande åtgärder

1. Se till att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Detta innebär att upphöra med religiösa inslag i utbildningen som initieras av eller genomförs av personal eller rektorn. (1 kap. 5 § skollagen)
2. Se till att de elever som inte vill delta i ett konfessionellt inslag ges möjlighet att helt utebli från det konfessionella inslaget. I frågan om en elev vill delta i ett konfessionellt inslag eller inte, ska elevens egen uppfattning tillmätas betydelse i förhållande till elevens ålder och mognad. (1 kap. 7 b och 10 §§ skollagen)
3. Se till att den skriftliga informationen som lämnas till vårdnadshavare och elever om vilka konfessionella inslag som förekommer i utbildningen, innehåller en påminnelse om att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt. Inkom med den skriftliga information som har lämnats samt uppgift om när, till vilka grupper samt på vilket sätt informationen har lämnats. (1 kap. 7 c och d §§ skollagen)

4. Se till att konfessionella inslag endast förekommer vid sådana tillfällen som huvudmannen skriftligen har informerat om. (1 kap. 7 c § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser att undervisningen är icke-konfessionell samt att undervisningen i biologi, religion och kristendom är saklig, allsidig och bygger på vetenskaplig grund.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:5748) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har genomfört en riktad tillsyn av Pauliskolan belägen i Helsingborgs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Pauliskolan följer gällande bestämmelser om konfessionella inslag i utbildningen. Skolinspektionen har även kontrollerat om undervisningen är icke-konfessionell samt om undervisningen i ämnena biologi, religion och kristendom (skolans val) är saklig, allsidig och bygger på vetenskaplig grund.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever och lärare mellan den 20 och 21 maj 2026. Vid besöket närvarade Skolinspektionen på lektioner och morgonsamlingar. Skolinspektionen har den 26 och den 28 maj 2026 genomfört digitala intervjuer med fyra lärare samt rektor. Representanter för huvudmannen har också intervjuats digitalt den 4 juni 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat huvudmannens skriftliga information om konfessionella inslag samt ämnesplaneringar för ämnena biologi, kristendom och religion. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning,

därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Konfessionella inslag i utbildningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Konfessionella inslag

Av huvudmannens skriftliga information "*Medgivande om elevers deltagande i konfessionella inslag*" framgår att det förekommer konfessionella inslag såsom bön och textläsning vid morgonsamling, kort lunchbön, samt bön och förkunnelse vid skolavslutningar och adventsgudstjänst. Samtliga intervjugrupper bekräftar att konfessionella inslag förekommer vid dessa tillfällen.

Vid intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer att det även förekommer bön vid fritidsverksamheten på skolan. Detta framkommer även vid Skolinspektionens observationer då läraren på fritids, efter att ha samlat eleverna och kontrollerat närvaron, läser ur en barnbibel samt ber en bön tillsammans med eleverna. Rektorn uppger att hen känner till att det förekommer bön på fritids men hen vet inte om det har skickats ut information om det. Huvudmannens representanter uppger i intervju att de inte känner till att det förekommer bön i samband med fritidsverksamheten och att de inte har initierat detta inslag. Detta inslag framgår, enligt huvudmannens representanter, därmed inte heller av den skriftliga informationen.

Frivillighet

I huvudmannens skriftliga information om konfessionella inslag i utbildningen anges att om vårdnadshavare önskar att deras barn inte ska delta i ett eller flera av de konfessionella inslagen ansöker vårdnadshavare om detta hos rektor. Skolan anordnar då ett alternativ för denna elev. Ansökan gäller för ett läsår i taget och kan ändras under läsårets gång om så önskas.

Såväl lärare som rektorn uppger att om eleverna inte vill delta i konfessionella inslag ska deras vårdnadshavare ansöka om detta hos

rektorn. Enligt rektorn fyller de yngre eleverna i en blankett för ett läsår i taget medan de äldre eleverna kan fylla i en ny blankett under läsårets gång. Hittills har ingen elev anmält att de inte vill delta. Både lärare och rektorn uppger att eleverna inte kan ändra sig vid ett enskilt tillfälle, utan att elevens vårdnadshavare först måste ansöka om ändring hos rektorn. Detta gäller även högstadieeleverna. Lärare och rektorn uppger att anledningen till detta är att skolan har ett tillsynsansvar. En lärare uppger att de inte vill ha något "hattande" fram och tillbaka och rektorn uppger att en ändring ska ske under ordnade former och inte infallsmässigt.

På fråga till huvudmannen om det alltid är frivilligt att delta i de konfessionella inslagen på skolan svarar en representant att det beror på hur man tolkar det. Det är frivilligt på så sätt att elever och vårdnadshavare har fått fylla i en blankett. Däremot kan en elev inte utebli om eleven plötsligt en dag känner att hen inte vill vara med. Om en elev inte vill vara med på de konfessionella inslagen ska det fyllas i en ny blankett och då ska eleven delta i en alternativ aktivitet. På låg- och mellanstadiet är det vårdnadshavarna som bestämmer och för elever i högstadiet är det eleven som bestämmer även om vårdnadshavarna också får vara med och tycka till och skriva under blanketten. Representant för huvudmannen uppger vidare att elever inte tvingas att vara aktiva under de konfessionella inslagen och att elever inte tvingas att be.

Rättslig reglering

Konfessionella inslag

Enligt 1 kap. 3 § skollagen avses med konfessionell inriktning, en inriktning på verksamhet som innebär att det där förekommer konfessionella inslag. Vidare framgår att med konfessionella inslag avses bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion och som initieras och genomförs av huvudmannen eller på dennes uppdrag.

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Av 1 kap. 7 a § skollagen framgår att om huvudmannen för en fristående skola har fått godkännande att bedriva utbildningen med konfessionell inriktning, får andra aktiviteter i utbildningen än undervisningen ha en sådan inriktning, med de begränsningar som följer av 7 b och 7 c §§.

Av förarbetena till ovan nämnda bestämmelser [prop. 2021/22:157, s. 109] framgår att formuleringen "bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion" avser religionsutövande som ligger nära religionsfrihetens kärna enligt regeringsformen. Inslag som omfattas är till exempel trosbekännelse, bön och predikan. Betydelsefullt kan också vara i vilket sammanhang en handling sker. Även sjungande av religiösa sånger eller recitation av religiösa texter kan innebära bekännande eller

förkunnande beroende på ordalydelsen och omständigheterna när detta utförs. För att det ska vara fråga om ett konfessionellt inslag krävs, förutom att det ska vara fråga om bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion, att inslaget "initieras och genomförs av huvudmannen eller på dennes uppdrag". Huvudmannen kan alltså uppdra åt någon annan, till exempel rektorn eller annan personal eller ett religiöst samfund, att genomföra de konfessionella inslagen som huvudmannen beslutat ska förekomma inom utbildningen. Om religiösa inslag initieras och genomförs av någon annan, exempelvis en rektor, en lärare eller annan personal i skolan, utan att inslaget är sanktionerat av huvudmannen faller ett sådant agerande inte inom definitionen och utgör alltså inte ett konfessionellt inslag. Ett sådant inslag är dock fortfarande inte tillåtet om det initieras av personalen eftersom ett sådant inslag inte skulle vara förenligt med till exempel kravet på att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet eller med läroplanerna. Det är huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Frivillighet

Av 1 kap. 7 b § skollagen framgår att deltagande i konfessionella inslag alltid ska vara frivilligt. Huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och elever är införstådda med detta. Vidare ska ett konfessionellt inslag avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Om det i undantagsfall inte är möjligt att avgränsa ett konfessionellt inslag från en annan aktivitet i utbildningen utan att syftet med aktiviteten går förlorat, får det konfessionella inslaget ingå i aktiviteten. Om ett barn eller en elev inte vill delta i en aktivitet där ett konfessionellt inslag ingår ska barnet eller eleven erbjudas att ta del i en likvärdig aktivitet som inte innehåller sådana inslag

Det framgår vidare av förarbetena [prop. 2021/22:157 s. 49–51 och 114–115] att huvudmannen alltid på förhand ska försäkra sig om att vårdnadshavare och elever är införstådda med att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt. Detta kan ske på olika sätt, genom skriftlig information till vårdnadshavare och elever i förväg eller genom muntlig information. Denna bestämmelse går längre än bestämmelsen om skriftlig information och innebär bland annat att elever som inte får skriftlig information ska få muntlig information. Det kan också innebära att muntliga förtydliganden behöver göras inför enskilda konfessionella moment, så att det inte i den praktiska situationen framstår som att det inte finns någon valfrihet. Av förarbetena framgår också att för att kravet på frivillighet ska kunna uppfyllas bör barnet eller eleven alltid ha rätt att utebli från det konfessionella inslaget. Det framgår också att det frivilliga deltagandet underlättas om huvudmannen avgränsar det konfessionella

inslaget, schemamässigt eller i tid. Ett exempel på avgränsning är att en bön inte ska ingå som ett moment i en morgonsamling där information om dagens aktiviteter ska lämnas. Huvudmannen kan i stället skilja mellan en morgonstund med ett konfessionellt inslag, till exempel bön, som det är frivilligt att delta i, och en därefter följande morgonsamling utan konfessionella inslag som syftar till att lämna information om dagens verksamhet. Om det i undantagsfall inte är möjligt att avgränsa ett konfessionellt inslag från en annan aktivitet i utbildningen utan att syftet med aktiviteten går förlorat, får det konfessionella inslaget ingå i aktiviteten. Som exempel kan nämnas en religiös måltid som innehåller konfessionella inslag som enligt traditionen ska utföras vid olika tillfällen under måltiden. I ett sådant fall kan inte det konfessionella inslaget avgränsas från måltiden i övrigt utan att måltiden förlorar sin karaktär. I sådana fall är det tillåtet att låta konfessionella inslag ingå i måltiden. Om en elev inte vill delta i en aktivitet där ett konfessionellt inslag ingår ska barnet eller eleven erbjudas att ta del i en likvärdig aktivitet som inte innehåller konfessionella inslag. Det är viktigt att frivilligheten blir reell och att huvudmannen säkerställer att de elever som väljer att avstå från ett konfessionellt inslag inte exkluderas från gemenskapen eller på andra sätt drabbas av negativa konsekvenser.

Enligt 1 kap. 10 § skollagen ska barnets bästa vara utgångspunkt i all utbildning som rör barn. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

I förarbetena till skollagen (2009/10:165, s. 638) framkommer att barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. För att barnet ska kunna utöva sin rätt att komma till tals måste han eller hon få information om vad frågan gäller på ett sätt som är begripligt för barnet. Situationer där barnets rätt att komma till tals särskilt bör beaktas är bland andra utarbetandet av individuella utvecklingsplaner, tillsynsbesök och deltagande i utbildning med konfessionella inslag.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det förekommer otillåtna religiösa inslag i utbildningen. Utredningen visar att det förekommer bön i samband med fritidsverksamheten. Det framgår att huvudmannens representanter inte har initierat detta inslag och att de fick kännedom om att det förekom bön i samband med fritidsverksamheten först vid Skolinspektionens besök. Den bön som förekommer i samband med fritidsverksamheten utgör, enligt Skolinspektionens bedömning, ett religiöst inslag. För att det ska vara fråga om ett konfessionellt inslag i skollagens mening krävs att inslaget initieras och genomförs av huvudmannen eller på dennes uppdrag. Utredningen

visar dock att detta inslag inte initierats av eller genomförs på uppdrag av huvudmannen. Det innebär att bönen på fritids inte utgör ett konfessionellt inslag i skollagens mening. Att detta religiösa inslag förekommer i utbildningen är dock inte förenligt med skollagens krav på att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det är därför otillåtet.

Skolinspektionen bedömer vidare att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav vad gäller frivilligheten för elever att delta i konfessionella inslag i utbildningen. Av förarbetena framgår att elever, för att kravet på frivillighet ska kunna uppfyllas, alltid ska ha rätt att utebli från konfessionella inslag. Detta innebär, enligt Skolinspektionens mening, att en elev som har den ålder och mognad som krävs för att själv kunna bestämma, ska kunna välja att utebli helt från det konfessionella inslaget eller välja att avbryta sitt deltagande genom att lämna salen/lokalen medan det pågår. Detta även om vårdnadshavare eller eleven själv tidigare meddelat att eleven ska delta i konfessionella inslag. För att möjliggöra detta ska det konfessionella inslaget som huvudregel avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Utredningen visar att skolans elever inte kan ändra sig från en dag till en annan och att elever inte ges möjlighet att utebli från ett enskilt tillfälle. Detta innebär att kravet på att det *alltid* ska vara frivilligt att delta i konfessionella inslag inte kan anses uppfyllt.

Skriftlig information om konfessionella inslag i utbildningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av den information om konfessionella inslag som enligt huvudmannen lämnas till elever och vårdnadshavare. I den skriftliga informationen anges att det på skolan förkommer konfessionella inslag vid morgonsamling, lunchmåltid, skolavslutningar och adventsgudstjänst. Det anges vidare att skolan anordnar alternativ för de elever som inte önskar delta och vilka alternativ som erbjuds. Det finns ingen påminnelse om att deltagandet i konfessionella inslag är frivilligt.

I blanketten, som ska skrivas under av elev och vårdnadshavare, finns rutor där de kan godkänna/inte godkänna att eleven deltar i konfessionella inslag. De alternativ som anges är följande.

1. Vi godkänner att vårt barn deltar i skolans konfessionella inslag.
2. Vi godkänner inte att vårt barn deltar i skolans konfessionella inslag, morgonsamling och lunchbön, och vill istället att vårt barn deltar i de alternativa inslagen.
3. Vi godkänner morgonsamling och lunchbön men inte att vårt barn deltar i skolans konfessionella inslag jul/sommaravslutning samt adventsgudstjänst och vill istället att vårt barn deltar i de alternativa inslagen.

På Skolinspektionens fråga till huvudmannen om var elever och vårdnadshavare ska kryssa i om de helt vill avstå från deltagande i konfessionella inslag svarar huvudmannen att informationen om frivillighet inte är tydlig och behöver ändras.

Vid intervjuer med rektor och huvudmannens representanter framkommer att personer från kyrkan kommer till skolan någon gång i veckan och håller i en så kallad kristen skolgrupp som elever kan delta i på rasten. Vid dessa träffar pratar de om Gud och ber tillsammans. En representant för huvudmannen uppger att personerna från kyrkan kommer till lektionen före rasten och informerar att den kristna rastgruppen ska träffas på ett specifikt ställe och att de elever som vill kan komma dit.

Rättslig reglering

Enligt 1 kap. 7 c § skollagen får konfessionella inslag vid fristående skolor och fritidshem med konfessionell inriktning endast förekomma vid sådana tillfällen som huvudmannen skriftligen har informerat om. Sådan information ska lämnas till barnets vårdnadshavare, och i mellanstadiet och i högstadiet även till eleven.

Av 1 kap. 7 d § skollagen framgår att information enligt 7 c § ska innehålla uppgifter om 1. vilka konfessionella inslag som kan förekomma och när de kan förekomma, 2. vilken likvärdig aktivitet utan konfessionella inslag som erbjuds som ett alternativ till en aktivitet där sådana inslag ingår enligt 7 b § tredje stycket, och 3. en påminnelse om att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt.

Av förarbetena till bestämmelserna ovan [prop. 2021/22:157 s. 50–51 och 116–117] framgår att det är viktigt att den skriftliga informationen är tydlig. Informationen ska innehålla vilka konfessionella inslag som kan förekomma och när de kan förekomma. Informationen kan exempelvis handla om att det regelbundet förekommer inslag i form av andakt, predikan, trosbekännelse, bönestunder eller böner under en morgonstund före morgonsamlingen eller inför måltider. Om aktiviteter planeras där det inte går att exkludera konfessionella inslag i aktiviteten utan att syftet med aktiviteten går förlorad, ska information lämnas om sådana aktiviteter.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att innehållet i den skriftliga informationen inte uppfyller författningarnas krav. Det finns ingen påminnelse om att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt. Det finns i den blankett som ska fyllas i inte heller något svarsalternativ som innebär att deltagande i konfessionella inslag inte godkänns alls. Svarsalternativen är formulerade så att oavsett vad du väljer att kryssa i så innebär det att eleven kommer att delta i något konfessionellt inslag. Detta innebär att det inte heller på detta sätt framgår att det är frivilligt för eleverna att delta.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i arbetet med att skriftligen informera vårdnadshavare och elever om de konfessionella inslag som förekommer i utbildningen. Den kristna skolgruppen får enligt Skolinspektionens bedömning anses vara ett konfessionellt inslag då huvudmannen är införstådd med att inslaget förekommer och därmed får anses ha sanktionerat det samt då det förekommer bön. Den skriftliga informationen saknar dock information om detta konfessionella inslag. Konfessionella inslag får enligt skollagen bara förekomma vid sådana tillfällen som huvudmannen skriftligen har informerat vårdnadshavare och elever i mellan- och högstadiet om. Skolinspektionen konstaterar därmed att detta konfessionella inslag inte får förekomma i utbildningen förrän föreskriven information har gått ut till vårdnadshavare och elever.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Stiftelsen Pauliskolans verksamhet vid Pauliskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt samt huvudmannens skriftliga information om konfessionella inslag i utbildningen.

Områden utan konstaterade brister

Undervisningen är icke-konfessionell samt saklig, allsidig och bygger på vetenskaplig grund

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Samtliga intervjugrupper uppger att det inte förekommer några konfessionella inslag i undervisningen. Lärare uppger samstämmigt att de planerar undervisningen utifrån syfte och centralt innehåll i kursplanerna. Lärare uppger också att undervisningen utgår från styrdokumentet, att den inte påverkas av att skolan har en kristen profil och att det inte finns delar som de undviker att undervisa kring.

Rättslig reglering

Enligt 1 kap. 3 § skollagen avses med undervisning de processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller

elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden. Med utbildning avses verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Av 1 kap. 7 § skollagen framgår att undervisningen vid fristående skolor, fristående förskolor och fristående fritidshem ska vara icke-konfessionell.

Av läroplanen framgår att undervisningen ska vara saklig och allsidig (Förordning [SKOLFS 2010:37] om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Saklighet och allsidighet).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten vid Pauliskolan uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Therese Nilsson

Beslutsfattare

Signerat av: Therese Nilsson

X Charlotte Lindmanner Sultan

Föredragande

Signerat av: Charlotte Lindmanner Sultan